

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

4.1.2010

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: ANDOR László, a foglalkoztatásért, szociális ügyekért és társadalmi összetartozásért felelős biztosjelölt meghallgatása

Az ANDOR László által írásban elküldött válaszokat a melléklet tartalmazza.

A titkárság

ANDOR LÁSZLÓ
BIZTOSJELÖLT VÁLASZAI
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLTAL FELTETT KÉRDÉSEKRE
(Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás)

Általános alkalmasság, európai elkötelezettség és személyes függetlenség

- 1. Milyen személyes képességekkel és tapasztalatokkal rendelkezik, melyek különösen alkalmassá teszik Önt arra, hogy biztosként előmozdítsa – elsősorban azon a területen, amelynek felelőse lenne – az általános európai érdekeket? Mi motiválja erre? Milyen garanciákat tud adni függetlenségére az Európai Parlamentnek, és mi módon tudja biztosítani, hogy semmilyen múlt-, jelen- vagy jövőbeli tevékenysége nem teszi kérdésessé feladatköre ellátását a Bizottságban?**

Egész pályafutásomat az európai integrációnak szenteltem, és úgy vélem, hogy a nekem kijelölt tárca döntő fontosságú egy tisztességes és modern európai foglalkoztatási és szociális menetrend kialakításához.

Szakmai képesítéseimet illetően elmondhatom, hogy közgazdászként, számos európai és egyéb egyetem előadójaként, több kormány- és civilszervezet tanácsadójaként, valamint az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank igazgatótanácsának tagjaként szerzett tapasztalataim nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy megértsem a társadalom legégetőbb kérdéseinek szerteágazó vonatkozásait. Ezek a tapasztalatok megtanítottak arra, hogy az egyes érintett felek eltérő és egymásnak gyakran ellentmondó érdekeit egy adott ügyben gyakorlatias és konstruktív módon hangoljam össze, ami igen hasznos képesség, ha az ember valamelyik európai intézménynél dolgozik.

Egyetlen motivációm az, hogy az általános európai érdeket szolgáljam, más szóval, hogy garantáljam, hogy a Bizottság tevékenysége a polgárok és munkavállalók közös és legalapvetőbb szükségleteinek kielégítésére irányuljon. A jelenlegi válság a harmincas évek gazdasági világválsága óta messze a legsúlyosabb, és a munkaerőpiacnak várhatóan több időre lesz szüksége a regenerálódáshoz, mint ahogy reméltük – aminek súlyos társadalmi következményei lesznek. Hogy enyhítsem ezeket a kedvezőtlen hatásokat, messzemenően elkötelezett vagyok az iránt, hogy minden tőlem telhetőt megtegyek a munkanélküliség fokozódásának megállítására, és segítsen a munkanélkülieket a munkába való visszatérésben, megelőzván ezzel a további elszegényedést és társadalmi kirekesztődést. Hiszem, hogy partnerségben az Európai Parlamenttel képesek leszünk arra, hogy segítsük a tagállamokat a minőségi foglalkoztatás elterjesztésében, valamint egy erősebb és befogadóbb munkaerőpiac

és a nagyobb társadalmi összetartás kialakításában.

Ami a függetlenségem kérdését illeti, teljes mértékben tisztában vagyok a Szerződésekben foglalt előírásokkal és azzal, hogy a Bizottságnak intézményi kötelezettsége, hogy az Unió általános érdekeit védje. Nem fogom hagyni, hogy a kormányok vagy egyéb testületek befolyásoljanak, és minden olyan tevékenységet el fogok kerülni, amely összeegyeztethetetlen a Szerződésekben fakadó kötelezettségeimmel (gondolok itt főként az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (3) bekezdésére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 245. cikkére). Mind a betűjét, mind a szellemét be fogom tartani e szabályoknak, csakúgy mint az európai biztosok magatartási kódexének. Hogy a múltbeli, jelenlegi vagy jövőbeli tevékenységeim a kétség legkisebb árnyékát se vethessék a Bizottságnál betöltendő feladatköröm teljesítésére, kitöltöttem és a nyilvánosság számára elérhetővé fogom tenni a biztosok magatartási kódexében előírt érdekeltségi nyilatkozatot. A nyilatkozat tartalmát rendszeresen frissíteni fogom, amint a körülmények változnak. Ezenkívül az is függetlenségemet bizonyítja, hogy az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankban négy országot – Magyarországot, a Cseh Köztársaságot, Szlovákiát és Horvátországot – képviseltem.

A fent említett jogszabályokat teljes mértékben betartva munkám során széles körű konzultációkat fogok folytatni annak érdekében, hogy valamennyi érdekelt fél, különösen a Bizottság döntései által közvetlenül érintettek, hozzájárulhassanak a munka előkészítéséhez. Úgy vélem, hogy ezzel szavatolható, hogy az általános európai érdek teljes mértékben érvényesüljön minden egyes döntés kapcsán, amelynek meghozatalában részt fogok venni.

A tárca irányítása és együttműködés az Európai Parlamenttel és annak bizottságaival

2. Hogyan írná körül szerepét, melyet a biztosi testület tagjaként betöltene? Milyen szempontból tekintené magát felelősnek és elszámoltathatónak a Parlament előtt saját, illetve hivatalának tevékenysége okán?

A Bizottság elnökének a következő Bizottsághoz intézett politikai iránymutatásában a munkanélküliség visszaszorítása és a társadalmi összetartás erősítése igen előkelő helyet foglal el azon öt legnagyobb kihívás között, amellyel Európának jelenleg szembe kell néznie. Ezt én is így látom. A globalizáció egyre fokozódó mértéke, a gazdasági és szociális politika egyre nyilvánvalóbb, mind európai, mind tagállami szinteken történő összefonódása, valamint a pénzügyi piacok kudarca miatt, amely a gazdasági világválságot, a tömeges munkahely-leépítéseket és a szociális körülmények romlását előidézte, a Bizottságnak a foglalkoztatás, a szociális ügyek és a társadalmi befogadás terén valóban ki kell aknáznia a rendelkezésére álló összes lehetőséget. Bízom benne, hogy meghatározó szerepet tudok majd játszani abban, hogy Európa számára – a 2020-ig szóló uniós stratégia részét képező – modern foglalkoztatási és szociális menetrendet dolgozzunk ki, amely dinamikus, fenntartható és befogadó gazdaságok és munkaerőpiacok kialakítását teszi lehetővé. Teszem mindezt majd a biztosi kollégium aktív tagjaként, amely testület feladata, hogy a Bizottság szakpolitikái közötti összhangot és következetességet biztosítsa. Különösen a jogérvényesülésért, az alapvető jogokért és az uniós polgárságért felelős alelnökjelölt-asszonnyal kell majd szoros együttműködést folytatnom például a megkülönböztetésmentesség és a nemek közötti egyenlőség kérdésében, de az elnök úrral és a többi biztossal is, például a bevándorlás és az integráció, a gazdasági ügyek, az oktatás és a szakképzés terén.

Ami a Parlament előtti felelősséget és elszámoltathatóságot illeti, az Európai Parlament és a Bizottság közötti kapcsolatokról szóló keretmegállapodás világosan leszögezi, hogy „a Bizottság testületi jellegéből fakadó kollektív felelősség elvének sérelme nélkül, a Bizottság minden egyes tagja politikai felelősséggel tartozik a feladatkörébe eső területen tett intézkedésekért”. A biztosok magatartási kódexe is megállapítja, hogy a biztosok a kollégium előtt nem csak a saját, hanem a hatáskörükbe tartozó szolgálatok tevékenységeiért is felelősséggel tartoznak. E szabályokkal teljes mértékben egyetértek.

A gyakorlatban ez annyit tesz, hogy az Európai Parlamenttel, a bizottságaival és a képviselőkkel nyílt, folyamatos párbeszédet szándékozom kialakítani és fenntartani. Mindennek az átláthatóság, a kölcsönös bizalom és a kollegialitás jegyében kell zajlania annak érdekében, hogy megkönnyítsük a Parlament abbéli szerepét, hogy hatékony demokratikus ellenőrzést gyakoroljon. Garantálom, hogy a hatáskörömbé tartozó szolgálatok, beleértve a kabinetemet is, teljes mértékben ennek a megközelítésnek megfelelően fognak dolgozni.

3. Milyen konkrét kötelezettségeket hajlandó vállalni a nagyobb átláthatóság, a kibővített együttműködés és a hatékony nyomon követés érdekében a Parlament álláspontjai és jogalkotási kezdeményezések iránti igényei tekintetében, figyelembe véve a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését is? A tervezett kezdeményezésekkel vagy folyamatban lévő eljárásokkal kapcsolatban kész-e arra, hogy a Parlamentet a Tanáccsal egyenrangúan ellássa információval és dokumentumanyaggal?

Teljes mértékben elkötelezett vagyok az iránt, hogy szoros együttműködést folytassak az Európai Parlamenttel, és tisztában vagyok az átláthatóság fontosságával és a nyílt kommunikációs csatornák szükségességével. Ezekkel az általános elvekkel maximálisan egyetértek.

Hogy az átláthatósággal kezdjem: alapvető fontosságú elvről van szó, amely nemcsak a polgárok és egyéb érdekelt felek számára teszi lehetővé, hogy szorosabban bekapcsolódjanak az európai intézmények munkájába, hanem nagyobb fokú hatékonyságot és jó kormányzást is biztosít. A Bizottság ebben az összefüggésben sokat tett azért, hogy növelje az átláthatóságot: pl. a döntéshozatali folyamat során konzultációkat folytat, és a kapcsolódó dokumentumokat nyilvánosságra hozza. Ezt a törekvést folytatni kell. Hogy javuljon az átláthatóság és az információcsere a Parlament és a Bizottság között, az általános átláthatósági politikán túlmenően a keretmegállapodás nagyobb nyitottságra vonatkozó rendelkezéseit is teljes mértékben alkalmazni fogom.

A két intézmény közötti fokozott együttműködés meghatározó fontosságú a tekintetben, hogy az európai intézményrendszer a polgárok érdekeit szolgálja.

Szorosabb munkakapcsolatot kívánok kialakítani a foglalkoztatási és szociális ügyekért felelős parlamenti bizottsággal is. Időt fogok szakítani arra, hogy találkozzam tagjaival, rendszeresen részt fogok venni üléseiken, és megfelelő csatornákat fogok kialakítani, hogy elősegítsem a hatáskörömbé tartozó szolgálatok és a parlamenti bizottság közötti kommunikációt.

Kötelezettséget vállalok arra is, hogy teljes mértékben betartsam a keretmegállapodást abban

a tekintetben, hogy a Bizottság munkakapcsolataiban a rendes jogalkotási eljárás során a Tanácsnak és a Parlamentnek egyenlő szerepet kell kapnia. Véleményem szerint a különféle európai intézmények közötti együttműködés egyik legfontosabb eleme a folyamatos párbeszéd és információcsere. Ezek híján nem érhetnénk el a közös célt: az általános európai érdek hatékony együttműködéssel történő előmozdítását, még a szerződés idevágó rendelkezései ellenére sem, amelyek az európai szociális partnereknek a foglalkoztatásra és a szociális ügyekre irányuló jogalkotási folyamatban betöltött szerepét szabályozzák.

Végezetül pedig azokkal a kezdeményesekkel kapcsolatban is naprakész tájékoztatásban kívánom részesíteni az Európai Parlamentet, amelyeket az elkövetkező években fogok indítani. Hogy csak egy példát említsek: nagy érdeklődéssel jönnék el és hallgatnám meg a Parlament véleményét azon konzultációs folyamat keretében, amelyet a Bizottság 2010-ben kíván indítani a nyugdíjak jövőjéről. Ugyanígy ki fogom kérni a Parlament véleményét az integrált iránymutatások foglalkoztatással kapcsolatos részéről, amely a 2020-ig szóló leendő uniós stratégia részeként a következő európai foglalkoztatási stratégia gerincét alkotja. Általánosabban fogalmazva: azt tervezem, hogy rendszeresen, például kéthavonta, tájékoztatást tartok a foglalkoztatási bizottság tagjainak az aktuális ügyek állásáról. Így lehetőség nyílik arra, hogy a Bizottság és a Parlament között foglalkoztatási és szociális ügyekben rendszeres párbeszéd alakuljon ki.

Politikával kapcsolatos kérdések

4. Melyik az a három fő prioritás, amelyek megvalósítását célul tűzné ki az Ön számára javasolt tárca tekintetében, adott esetben figyelemmel a pénzügyi, gazdasági és szociális válságra, továbbá a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos aggodalmakra?

Számomra az lesz a legfontosabb feladat, hogy mérsékeljem a válságnak az uniós foglalkoztatási és szociális helyzetre gyakorolt következményeit. Ez egyrészt a további munkahely-leépítések megakadályozását és új munkahelyek teremtését jelenti, másrészt pedig a társadalmi kirekesztés elleni fellépést és a legkiszolgáltatottabbak problémáinak felkarolását. Az EU az európai gazdaságélénkítési tervvel gyors és összehangolt választ adott a válságra. Az eddig elértekre építve a 2020-ig szóló uniós stratégia keretében közös munkát kívánok folytatni a tagállamokkal, hogy koordináljam tevékenységüket, és közös erővel léphessünk fel.

Ezenkívül hosszú távon dinamikus, fenntartható és befogadó gazdaságok és munkaerőpiacok kialakítására kell törekednünk. A válság egyben lehetőséget kínál arra is, hogy a környezeti és szociálpolitikai kihívásokkal sikeresen megbirkózó, versenyképes és fenntartható gazdaságot alakítsunk ki. Új növekedési forrásokat kell figyelembe venni, mint például a „zöld” gazdaságot, továbbá „zöld” egészségügyi és szociális szolgáltatásokat. Mindezt szem előtt tartva fogom továbbvinni a „rugalmas biztonság” programját, valamint a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás előmozdítását, amelyek a modern munkaerőpiacok felé vezető reformeszközök. Támogatni kívánom továbbá a tagállamok gazdaságélénkítési erőfeszítéseit – ezt az Európai Szociális Alap és az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap lehető legnagyobb mértékű felhasználásával kívánom elérni. Remélhetőleg hamarosan az új mikrofinanszírozási eszköz is rendelkezésünkre fog állni. Feltett szándékom, hogy az általam foganasított kezdeményezéseken és intézkedéseken az Európai Parlament teljes bevonásával

dolgozzak.

Egy másik, szintén elsőbbséget élvező terület azon szakpolitikák támogatása lesz, amelyek a kiszolgáltatott helyzetben lévőknek megsegítésére irányulnak, és a gyökereinél ragadják meg a szegénység és társadalmi kirekesztettség problémáját, beleértve a gyermekszegénységet és a többszörös megkülönböztetést, illetve a romák helyzetének aggasztó fejleményeit is. Partnerségben a tagállamokkal, az Európai Parlamenttel és egyéb érdekelt felekkel gondoskodni fogok róla, hogy az aktív befogadásra vonatkozó közös elveket teljes körűen alkalmazzák, és ezek további támogatásban részesüljenek. 2010, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai éve jó lehetőség arra, hogy felhívjuk az emberek figyelmét ezekre a problémákra.

A válságot követően a nemzeti jóléti rendszerek hozzájárulnak a gazdaság stabilizálásához és a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők támogatásához. Válaszként az e rendszerek előtt álló kihívásokra prioritásként fogom kezelni az előregedő társadalom jelentette problémákat is, mint például a nyugdíjasok növekvő számát és az egészségügyi ellátás megemelkedett költségeit, továbbá folytatom a tagállamokkal, az Európai Parlamenttel és a szociális partnerekkel a szociális védelmi rendszerek megfelelőségének és fenntarthatóságának fejlesztése érdekében megkezdett munkát. Ez azt jelenti, hogy bátorítani fogjuk az embereket, hogy tovább maradjanak aktívak, és egyben gondoskodunk arról is, hogy meglegyen a szükséges fedezetük arra, hogy méltóságban öregedjenek meg.

Külön figyelmet fogok szentelni annak, hogy a szociális kérdésekre vonatkozó közösségi vívmányokat megfelelően hajtsák végre: figyelemmel fogom kísérni a hatályos irányelvek nemzeti jogba történő átültetését és végrehajtását – támogatást és iránymutatást nyújtva a megfelelő végrehajtáshoz –, és szükség esetén jogi lépéseket fogok kezdeményezni a tagállamokkal szemben. A Bizottság hatásvizsgálatokra vonatkozó integrált megközelítését követve arról is gondoskodni fogok, hogy valamennyi új intézkedést a szociális hatások mélyreható elemzése előzzön meg, amely szilárd, megbízható és bizonyítékokkal alátámasztott alapokon végeznek.

5. Melyek azok az egyedi jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezések, amelyeket szeretne – és milyen ütemezésben – megvalósítani? Milyen kötelezettségeket tud vállalni a tárcája hatáskörébe tartozó kérdésekben különösen a bizottságok prioritásaival, illetve vonatkozó igényeivel kapcsolatban? Személyesen miképpen tudná garantálni a jogalkotási javaslatok megfelelő minőségét?

A legsürgetőbb probléma, amellyel Európának az elkövetkező években szembe kell néznie, a tömeges és tartós munkanélküliség leküzdése. A munkanélküliség 2010-ben várhatóan eléri a kétjegyű tartományt, és ahhoz, hogy a foglalkoztatottsági szintet a 2008-as színvonalra visszahozzuk, példa nélküli gazdasági válság közepette kell újragondolni az európai foglalkoztatási stratégiát. Energiámat főként erre a területre fogom összpontosítani. Szándékomban áll továbbá az is, hogy érdemben hozzájáruljak a 2020-ig szóló uniós stratégiához, melynek következményeként intenzív, uniós szintű társadalmi párbeszédet várok. Ez persze nem lesz egyszerű feladat – a kihívás a szakpolitikák megfelelő elegyének eltalálásában áll, ami minden fél részéről politikai kompromisszumokat igényel. Ebben a fázisban nem „kívánságlistára” van szükség, hanem sokkal inkább egyetértésre arról, hogy mik legyenek a következő lépések.

A „rugalmas biztonság”, amennyiben helyesen értelmezik, a munkaerőpiacok továbbfejlesztésének meghatározó elve lehet. Éppen ezért ennek az elvnek továbbra is az európai munkaerőpiacok és a szociális biztonsági rendszerek korszerűsítésének alapjaként kell szolgálnia – szem előtt tartva, hogy végső célunk versenyképes, fenntartható és befogadó gazdaságok megteremtése. Mindennek elengedhetetlen része az előrettekintő szakképzési politika. Új munkahelyekre lesz szükségünk, melyek betöltése új készségeket igényel. Ebben az összefüggésben az aktív munkaerő-piaci programok, az egész életen át tartó tanulás, a szakképzés, valamint az álláskeresőik igényeihez igazított támogatás rendkívül fontosak, és az „új munkahelyekhez szükséges új készségek” elnevezésű kezdeményezés átgondolása lesz az az elméleti munka, amelyet legelőször el kell végeznünk.

Egy alapos és szerteágazó hatásvizsgálatot követően fel fogom térképezni, hogy milyen lehetőségek vannak a munkaidőről szóló irányelv átfogó felülvizsgálatára, és szükség esetén a megfelelő időben javaslatot fogok a Bizottság elé terjeszteni. Tekintettel a Szerződés különleges rendelkezéseire, először az európai szociális partnereknek kell lehetőséget nyújtanom a véleménynyilvánításra és annak eldöntésére, hogy akarnak-e társadalmi párbeszédet kezdeményezni. Barroso elnök kötelezettségvállalásával összhangban kezdeményezni fogom a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv végrehajtásának javítását, különös figyelmet fordítva arra, hogy világosabbá váljanak a tagállami hatóságok, a vállalatok és a munkavállalók kötelezései.

Javasolni fogom ezenkívül, hogy a munkahelyi egészség és biztonság területén igazítsuk ki a közösségi joganyagot, hogy az figyelembe vegye az új kockázatokat, valamint dolgozzunk ki megoldásokat a munkahelyi ártalomként jelentkező mozgásszervi megbetegedések megelőzésére, és javítsuk a dolgozók védelmét az elektromágneses sugárzásból származó kockázatokkal szemben.

Az uniós belügyekért felelős biztosjelölttel szoros együttműködésben együttgondolkodásra fogok buzdítani a korszerű szolgáltatási ágazattal, a hatékony szociális védelmi rendszerekkel és a bevándorlók befogadását elősegítő aktív szakpolitikákkal kapcsolatban. Ennek nyomán konkrét kezdeményezések születhetnek – és az 2020-ig szóló uniós stratégiával összefüggésben meg fogom vizsgálni a bevándorlás munkaerő-piaci és társadalmi szempontjait is. Barroso elnök politikai iránymutatásainak megfelelően zöld könyvet fogok készíteni, melynek témája az lesz, hogy miként lehet kialakítani a megfelelő és fenntartható nyugdíjak európai keretrendszerét, valamint konzultációt fogok indítani a köz- és szociális szolgáltatásokról, elismervén az európai társadalmi modellben betöltött fontos szerepüket. A digitális politikáért felelős biztosjelölttel szoros együttműködésben pedig vitát fogok indítani a változó munkahelyi körülményekkel és a velejáró hatásokkal kapcsolatban is.

Szándékomban áll továbbá, hogy a jogérvényesülésért, az alapvető jogokért és az uniós polgárságért felelős alelnökjelölttel együttműködve előmozdítsam az alapvető jogokat, különös tekintettel a chartában foglaltakra.

Végezetül – szem előtt tartva, hogy ambícióink megvalósításához rendelkezünk kell a megfelelő eszközökkel és forrásokkal –, gondom lesz rá, hogy a pénzügyi eszközök új generációja jobban megfeleljen a közép- és hosszú távú kihívásoknak.